

pečatu križ, sidro in pelikana, na vrhu pa kelih, in ta podoba je bila prevlečena s črkama V. V. (Valentin Vodnik). Bil je pelikan, ki se je žrtvoval za svoje, a v plačilo zato so mu bili hudi križi, toda zasidrane je imel svoje nade v križ in kelih, in zato se podoba njegova prenavlja in pomlaja pred nami, kakor ptič feniks. Mnogo je pripomogel tudi g. Vidic, da se ne pozabi Vodnik, z nemškim življenjepisom Vodnikovim, ki naj tudi Nemce seznani s slovenskim pesnikom, kateri je pretrgal ledino na polju slovenskega pesništva. **A. Kalan.**

Biographisches Lexicon des Kaiserthums Österreich, katerega izdaja Wurzbach, je izšel sedaj do 60. zvezka. Ker ima

vsak zvezek okoli štiri sto strani, šteje celo delo čez 24.000 strani — res impozantna obširnost! Ker je Wurzbach pisal tudi življenjepise še živečih oseb, so seveda prvi zvezki pomanjkljivi, saj je prvi zvezek izšel že pred 37 leti! Vendar je ta zbornik največje važnosti za vsakega, ki se bavi z avstrijsko zgodovino. Vseh življenjepisov je 24.254. Po narodnosti je opisanih 8922 Nemcev, 3823 Ogrov, 1347 Italijanov in 7314 Slovanov. S Kranjskega je življenjepisov 323, s Koroškega 406, iz Primorja 286, s Štajerskega 1012, s Hrvaškega 246. Splošno se hvali to delo, spisano objektivno in stvarno. „Biografični leksikon“ je izšel v c. kr. državni tiskarni in se dobi za znižano ceno 300 K, posamezni zvezki stanejo 6 K.

„Ave.“ Sedemnajst Marijinih pesmi za mešan zbor, samospeve in spremljanje orgel. Drugi natis. Zložil Ignacij Hladnik. Op. 25. V Ljubljani. Založil skladatelj. Tisek „Katoliške tiskarne.“ Cena 2 K. — Po vseh naših zborih znane Hladnikove Marijine pesmi so tu v drugi izdaji. Njegova koncepcija ni globoka, a je prijetna navadnemu ljudstvu. Menjujejo se samospevi z zbori in vmes igrajo orgle, tako, da je preskrbljeno tudi za izpremembo. Ko bi si gospod skladatelj vzel časa, da bi nekatere napeve ritmično in melodiozno opilil in naredil bolj enotne, bi izvrstno koristil mnogo svojemu ugledu. Nekateri postopi se morajo odločno grajati, n. pr. stran 8. začetek druge vrste. Sicer pa se kaže v vseh Hladnikovih kompozicijah živahnost duha, katera mu pridobiva prijateljstvo med organisti in pevci vključno vsem pogreškom njegovih kompozicij. Hladnik je zdaj na naših cerkvenih korih udomačen skladatelj.

Obrednik za organiste. Sestavil Matej Štrakel, koralist stolne cerkve v Mariboru. V Mariboru 1901. Lastna založba. Tiskala tiskarna sv. Cirila. Cena v platno vezani knjigi 1 K 60 v. — Ker je pravilno cerkveno litur-

gično petje največje važnosti ne le z bogoslužnega stališča, ampak tudi zaradi estetične vzgoje ljudstva, nam je gosp. Štrakel jako ustregel s svojim „Obrednikom“. Saj latinski obredniki organistom ne morejo služiti, ker jih ne razumejo. Tu je pa gospod izdajatelj lepe simbolične obrede katoliške cerkve razložil v slovenščini in glasbo priredil tako, da se je morejo naučiti tudi manj izobraženi organisti in pevci. Saj se pri nas zdaj organisti že povsod bolje izobražujejo za svoj poklic in torej potrebujejo primernih knjig. Zato je sprejel g. Štrakel v „Obrednik“ vsa imenitnejša liturgična opravila in blagoslavljanja, ki se vršé med letom navadno po župnijskih cerkvah, dve koralni maši in responzorije. Ob koncu knjige je pa pridejal določbe lavantinskih sinod o cerkvenem petju in o sveti glasbi. Te sinode (l. 1883., 1896. in 1900.) so določile, strogo po splošnih cerkvenih postavah o sveti glasbi, navodila za cerkveno petje po lavantinski škofiji, katera so tako skrbno in primerno sestavljena, da jih smemo priporočati vsem slovenskim cerkvenim zborom v natančno izpolnjevanje. G. Štrakel je koralne napeve vzel iz potrjene Pustetove izdaje; a

da bi olajšal pevcem pravilno petje, jih je se te častitljive glasbe nekako bali. Za procesijo na Telovo je sprejel obred, ki je pri nas

Slikal Jaroslav Vešin.

Vesela vožnja.

ključu. S tem je olajšal slovenskim pevcem proizvodnjo koral, ker je doslej ravno stara koralna pisava strašila mnogo pevcev, da so

običajen, dasi ga rimski obrednik ne pozna. Priporočamo to knjigo vsem cerkvenim zborom najtopleje!

Dr. E. L.